

Уляна ПЕТРИНЯК,

канд. екон. н., доцент, докторант кафедри економіки,
підприємництва та управління підприємствами
Дніпровського національного університету ім. О. Гончара
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3295-4792>

E-mail: yliana1234@ukr.net

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЛІДЕРСТВА УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ НА ОСНОВІ КРЕАТИВНОСТІ

Європейська інтеграція України з Європейським Союзом передбачає зближення на рівні законів та загально прийнятих правил у суспільстві. Головною метою процесу євроінтеграції є членство України в ЄС. Лідерство є серцевиною належного демократичного врядування (democracy governance), сучасною концепцією управління. Лідерство визнається як потужний фактор удосконалення управлінської спроможності та результативності діяльності органів влади [1]. Сучасний етап лідерства в українській економіці (2022-2024 рр.) ми пов'язуємо з розвитком різноманітних методик, адаптацій, різноманітних бізнес шкіл, релокацій, які дозволяють розкрити конкурентоспроможність персоналу. Саме креативний персонал реорганізовує стереотипи в діяльності бізнес-структур, демонструючи, поведінку, часовий режим їх роботи, їм потрібна незалежність, відчуття свободи, відсутність бюрократичних проявів, розуміння сенсу контролю за їх діяльністю. Оскільки для сучасної України актуальним є формування лідера-новатора в економіці, який успішно адаптується та зможе забезпечити розвиток країни на майбутнє (відновлення України), враховуючи сьогодення, в цьому контексті основою є побудова програм розвитку інноваційних лідерів, які зможуть системно конкурувати в економіці на різних рівнях в Україні. Відповідно, порушується питання щодо розробки і впровадження стратегії залучення та утримання креативних співробітників, яка включає наступне:

- Управлінські посади середнього та вищого рівнів повинні займати креативний персонал власних співробітників;
- інвестування в програми навчання і підвищення кваліфікації, які в перспективі стануть інструментом утримання персоналу і підвищення їх лояльності до підприємств;
- формувати «банк талантів», залучаючи всіх суб'єктів кадрового менеджменту.

Лідерство української економіки набуває особливої ваги. У контексті проголошеної Президентом України адміністративної реформи лідерство є чи не найголовнішим елементом успіху подальшого розвитку та модернізації державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, адже саме від ефективного лідера залежить успішна та злагоджена робота цілої команди, її здатність досягати будь-яких цілей [2]. В таблиці 1 проаналізуємо термінологію «Лідерства» в умовах сьогодення.

Таблиця 1

Термінологія «Лідерства» на основі креативності ключових компетенцій

Лідерство може зосереджуватись виключно на кінцевому результаті, методах досягнення мети, або відповідності організації зовнішнім потребам і можливостям (що може привести до істотних змін)..	Лідерство у публічному управлінні – це процес забезпечення результатів у ефективний та легітимний спосіб.(Це вузьке визначення, яке можна застосовувати до керівників вищої ланки).
	Лідерство у публічному управлінні – це процес розвитку/підтримки службовців, які забезпечують результат. (Оскільки саме службовці виконують роботу й забезпечують її якість, краще зосередитися на них, аніж на послугах/продуктах. Це є звичайним для сфери державного управління).
Визначення лідерства також підкреслює дух, з яким здійснюється лідерство: у державному управлінні - це відданість державній службі, а також у бізнес-структурах. Звичайно, визначення лідерства є поєднанням декількох із цих елементів, але з різними акцентами. Вони	Лідерство – це процес пристосування організації до умов зовнішнього середовища; особливо необхідними є зміни на макрорівні та перебудова організаційної культури відповідно до його потреб. (Це визначення, підходить для лідерства в органах виконавчої влади. Багато аналітиків

відрізняються у залежності від нормативних параметрів і економічної ситуації та досвіду.	віддають перевагу застосуванню цього визначення через порушення демократії).
	Ключовим елементом у лідерстві в державному управлінні є зосередженість на службі.
	Лідерство у державному управлінні є поєднанням надання технічної підтримки, внутрішнього курсу для службовців, зовнішнього організаційного напрямку – з орієнтацією на державну службу. (Це визначення опосередковано виражає складне випробування для лідерів.).

Джерело: розроблено автором за даними [2].

Як видно з таблиці 1 термін «Лідерство» є важливою складовою розвитку персоналу і вдалого становлення бізнесу, що дозволить підвищити кадрово-креативний рівень підприємств та організацій. Водночас, воно уникає непростого рішення про визначення належних елементів, щодо роботи лідерів, а лідерські функції й цілі можуть різнитися, державні лідери повинні бути відкритими, працювати заради відчуття довіри у громадськості до свого управління.

Таким чином, сьогодні особлива увага приділяється до конкурентоспроможності лідерства в принципово нових, новаторських ідеях, які здані конкурувати як на українському, так і на європейському ринку. Керівники бізнес-структур розуміють пріоритетність креативного лідерства, оскільки він є ефективним засобом до розвитку та успішності. Лідерство залежить від оточення в якому розвивається, від широкого спектру економічних, соціальних, культурних та інших стимулів, тому знаходиться під впливом соціально-економічних перетворень, що відбуваються в Україні, та варіюються в деталях, обростає новими властивостями в результаті трансформацій. З'являються нові реалії, де лідерські справи акцентують увагу на креативних засобах, технологіях в розвитку.

Список використаних джерел

1. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів; за заг. ред. І. Ібрагімової. К.: Проєкт «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. 400 с, с. 13-14.

2. Толкованов В. Основні результати реалізації програми розвитку лідерства / В. Толкованов, В. Ковальчук // Вісник Державної служби України. 2012. № 4. С. 9-15.